

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

KLUCZOWA

1. Nazwa

PAŁAC W ZESPOLE

2. Czas powstania

1685 r., 1757 r., 1837 r.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok budynku od południowego – wschodu.

4. Adres

Kluczowa nr 2
57-200 Ząbkowice Śląskie
dz. nr 240/12, obręb Jaworek

5. Przynależność administracyjna

województwo dolnośląskie

powiat ząbkowicki

gmina Ząbkowice Śląskie

6. Formy ochrony

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego: Uchwała nr XLII/11/2013 Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich z dnia 28 lutego 2013 r.

Rejestr zabytków nr A/4236/1843 z dnia 8.10.1966 r.

8. Historia, opis i wartości

Historia: pierwotny dwór obronny wzniesiony przed 1600 r., spłonął w 1634 r. Pozostał po nim portal wejściowy z dekoracją z liści oraz część murów przyziemia. Odbudowany w 1685 r. w formie barokowej rezydencji, przebudowany w 1735 r. W latach 1837-1840 gruntowna przebudowa, w stylu późnoklasycystycznym, wg projektu Karla Friedricha Schinkla. Po drugiej wojnie światowej obiekt należał do PGR, a po jego likwidacji w latach 90. XX w. znalazł się pod opieką Agencji Nieruchomości Rolnych. Obecnie własność prywatna. Remonty w 1978 r. i w latach 1983-1991, około 2010 r. zawalił się fragment fasady, remont prowadzony w latach 2012-2016 został przerwany.

Budynek murowany z kamienia i cegły, tynkowany, pierwotnie na parterze boniowany, wzniesiony na planie prostokąta, trójkondygnacyjny z mezzanino, płasko nakryty. Fasada trzynastoosiowa, z centralnym pozornym trójosiowym ryzalitem, poprzedzonym przyarkadowym podcieniem z tarasem balkonowym. Ryzalit o podziałach kolumnowych zwieńczony trójkątnym tympanonem. Elewację frontową zamykają wysunięte ryzalitowo, czterokondygnacyjne wieże zwieńczone dachami namiotowymi.

Z detali architektonicznych fragmentarycznie zachowane obramowania części otworów okiennych, wieńczący gzyms kostkowy oraz balustrada tralkowa osłaniająca dach. Elewacje boczne skromne, w elewacji ogrodowej sześć monumentalnych filarów dźwigających wazony.

Niedostępne wnętrza pałacu – o układzie dwutraktowym, z centralną, przelotową sienią. W części pomieszczeń parteru przetrwały sklepienia typu klasztorne. Wnętrza w większości zdewastowane i przekształcone - częściowo zostały założone żelbetonowe stropy z czasów remontów (1978-1980 i po 2000 r.). Pozostałość klatki schodowej z kolumną na parterze oraz fragmenty podłóg.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania: Pałac remontowany do 2016 r., pozostaje w złym stanie technicznym. Zachowana historyczna bryła budynku, kompozycja elewacji, pierwotny kształt otworów i detal architektoniczny.

Postulaty dotyczące konserwacji: wymagane zachowanie historycznej bryły budynku, kompozycji elewacji i detalu architektonicznego.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Marta Danielska, 04.05.2021 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków